

95 χρόνια από την απελευθέρωση της Θράκης

Τι κατέγραφε η «Μακεδονία» της εποχής

Μετά την έναρξη του Α' Βαλκανικού Πολέμου το φθινόπωρο του 1912 η Θράκη, η οποία από το 1361 είχε πέσει στα χέρια των Οθωμανών, έζησε αλληπάλληλες απελευθερώσεις και σκλαβιές. Οι πρώτοι «απελευθερωτές» της ήταν οι Βούλγαροι, οι οποίοι καθ' όλη τη διάρκεια της επικράτησής τους προσπάθησαν να εδραιωθούν με βιαιότητες και θηριωδίες αλλά και με τη δημογραφική αλλοίωση του

πληθυσμού. Η πρώτη περίοδος της επικυριαρχίας των Βουλγάρων στη Θράκη θα λήξει με την εκδίωξή τους από τον ελληνικό στρατό τον Ιούλιο του 1913 (Β' Βαλκανικός). Οι Βούλγαροι θα επανέλθουν, για να συνεχίσουν το... εκπολιτιστικό έργο τους, με απόφαση της συνθήκης του Βουκουρεστίου στο τέλος Ιουλίου του 1913.

Έξι χρόνια μετά, στις 4 Οκτωβρίου 1919,

και ενώ οι Βούλγαροι έχουν κάνει σημεία και τέρατα εναντίον όλων των κατοίκων της Θράκης, τα συμμαχικά στρατεύματα της Αντάντ ελευθερώνουν την Ξάνθη και στη συνέχεια ολόκληρη τη Δυτική Θράκη επιβάλλοντας καθεστώς διασυμμαχικής κατοχής και ονομάζοντάς την «Χώρα της Θράκης». Τη διοίκησή της ανέλαβε ο γάλλος στρατηγός Σαρπί. Με τη συνθήκη του Νεϊγί (Νοέμβριος

1919), η οποία υπογράφηκε μεταξύ των νικητριών δυνάμεων του Α' Παγκοσμίου Πολέμου και της Βουλγαρίας, η τελευταία παραιτήθηκε των κυριαρχικών δικαιωμάτων της επί της Δυτικής Θράκης. Και έτσι στις 14 Μαΐου του 1920 ο ελληνικός στρατός προέλασε ειρηνικά και αντικατέστησε τα γαλλικά στρατεύματα φέρνοντας πλέον στη Θράκη την πραγματική απελευθέρωση και ελευθερία της!

Την Πέμπτη 14 Μαΐου 1920, τόσο το κύριο άρθρο της «Μακεδονίας» όσο και η σημαντικότερη ειδησεογραφία της ημέρας αφορούν τη Θράκη. Ας ξεκινήσουμε από τις ειδήσεις. Κάτω από τη βινιέτα «Ημερήσια νέα», τα οποία φιλοξενούν συνήθως το κυριότερο θέμα της ημέρας, υπάρχει ο τίτλος «Η προέλασις εις την Θράκην» και οι υπότιτλοι «Τμήματα χωροφυλακής εισήλθον εις Γκιμουλτζίναν [Κομοτηνή] - Η συνεργασία των Τούρκων και των Βουλγάρων».

[Εγκατάσταση ελληνικών αρχών]

Γκιμουλτζίνα, 13 (ιδ. υπ.). Η εγκατάσταση των ημετέρων πολιτικών αρχών εξακολουθεί να συντελείται εις τας διαφόρους υπηρεσίας της Δυτ. Θράκης. Άπαντες σχεδόν οι Βούλγαροι υπάλληλοι, οίτινες εχρησιμοποίησαν διά τας ενταύθα υπηρεσίας, ανεχώρησαν διά Βουλγαρίαν, εγκατεστάθησαν δε εις υπηρεσίας της περιφέρειας Ορτάκιοϊ. Τα Γαλλικά στρατεύματα ήρχισαν αναχωρούντα διά την Κωνσταντινούπολιν. Μεθαύριον, ότε θα δοθή επισήμως η διοίκισις της Θράκης εις τους Έλληνας, θα αναχωρήσουν και τα τελευταία τμήματα.

[Οργάνωση αντίστασης από τον Ταγιάρ]

Γκιμουλτζίνα, 13 (ιδ. υπ.). Όσω πλησιάζει η ημέρα της προελάσεως του Ελληνικού στρατού εις την Δυτ. Θράκην, τοσοῦται αι ενέργειαι του Ταγιάρ προς οργάνωσιν της αντιστάσεως, εντεινόνται. Ο Ταγιάρ διαρκώς συνεννοείται με επισήμους απεσταλμένους της Βουλγαρικής Κυβερνήσεως, ήτις οριστικώς διέθεσε συμμορίας διά το κίνημα. Ο Ταγιάρ, όστις είναι πρόεδρος των συσταθεισών Επιτροπών διά την ενέργειαν της στρατολογίας και εράνων, βλέπων ότι οι Τούρκοι ουδόλως είναι διατεθειμένοι να επιστρατευθούν, ανεκάλεσε το

Η προέλαση των Ελλήνων

Ο γάλλος στρατηγός Σαρπί (κέντρο) και αριστερά του ο στρατηγός Ε.Χ. Ζυμβρακάκης.

διάταγμα της επιστρατεύσεως μέχρι του 50ού έτους και προσωρινώς καλεί υπό τα όπλα μόνον τας κλάσεις 1900 και 1901, οι οποίοι θα καταταγούν εις το Σώμα της Χωροφυλακής και θα χρησιμοποιηθούν εις μάχιμον υπηρεσίαν.

Οι περισσότεροι των προκρίτων, βλέποντες ότι η αντίστασις του Ταγιάρ θα έην ολέθρια αποτελέσματα, αναχωρούν μετά των οικογενειών των εις Κωνσταντινούπολιν.

Εξ άλλου η Βουλγαρική Κυβέρνησις διέταξεν άπαντας τους Βουλγάρους κατοίκους της μεθορίου και εντός Βουλγαρικού εδάφους όπως αναχωρήσουν διά το εσωτερικόν της Βουλγαρίας.

[Αναχώρηση Γάλλων και τι αναφέρουν οι βουλγαρικές εφημερίδες]

Σόφια, 11. -(ιδ. υπ.). Η «Ούτρο», γράφουσα ότι ο στρατηγός Σαρπί εγνωστοποίησεν εις τους Τούρκους και Βουλ-

γάρους την αναχώρησιν του γαλλικού στρατού και την προέλασιν των ελληνικών στρατευμάτων, προσθέτει ότι η βουλγαρική κυβέρνησις ήνοιξε τα σύνορα εις τους επιστρέφοντας πρόσφυγας βουλγάρους εκ Θράκης και υπαλλήλους. Πάντες ούτοι, αποφάσει της κυβερνήσεως, θα εγκατασταθούν εις την περιφέρειαν Νευροκοπίου και Μελενίκου. Κατά την ίδιαν εφημερίδα, ο Ταγιάρ εδήλωσεν, ότι η Αδριανούπολις δύναται να γίνη αυτόνομος ή βουλγαρική, ουδέποτε όμως ελληνική.

Η «Μίρ» γράφει, ότι η αναγγελία της καταλήψεως της Θράκης υπό του ελληνικού στρατού προκάλεσε μεγίστην συγκίνησιν. Η «Ζόρα» ασχολούμενη με το ίδιον ζήτημα γράφει, ότι ο Βενιζέλος επέτυχεν εν Παρισίοις να μας επιβάλη τιμωρίαν, την οποίαν ούτε οι Ασύριοι ούτε οι Βαβυλώνιοι νικηταί θα μας επέβαλλον. Μας αφαιρεί την Θράκην, το παράθυρόν μας αυτό προς το Αιγαίον και μας απαγορεύει ν' αναλάβωμεν την συντήρησιν όλων των ομογενών μας προσφύγων. Η «Πρέπορετς» γράφει, ότι η κατάληψις της Θράκης δεν θα γίνη τώσον ευκόλως, διότι ο τουρκικός λαός θ' αρνηθή να υποκύψη εις τους Έλληνας.

[Εξεσφαλίσθη πλήρως η τάξις]

Γκιμουλτζίνα, 13 (ιδ. τηλ.). Τα δημόσια έργα παρέλαβεν ο μηχανικός της Γεν. Διοικήσεως Ανατ. Μακεδονίας, τα δε ταμεία οι αφιχθέντες επί τόπου ταμιαί του Κράτους. Επίσης αφίκετο τμήμα χωροφυλακής, το οποίον ανέλαβε την φρούρησιν της πόλεως. Τιοιουτρόπως εξησφαλίσθη πλήρως η τάξις και ουδεις φόβος υπάρχει. Οι Βούλγαροι έποικοι ανεχώρησαν πλέον.

Το άρθρο της «Μακεδονίας» της 14ης Μαΐου 1920 αναφέρει τα εξής:

95 χρόνια από την απελευθέρωση της Θράκης

Σήμερα, αύριον, εντός των ημερών τούτων, ο στρατός μας εις συνέχισιν της εθνικής του σταδιοδρομίας, καλείται ν' αποδώση την Ελληνικήν Ελευθερίαν εις την Δυτικήν Θράκην.

Είνε άπειροι αι ενδείξεις, ότι η κατάληψις της Ελληνίδος ταύτης χώρας θα συντελεσθή ειρηνικώς. Αλλ' όλοι, ανεξαιρέτως όλοι, αι ενδείξεις δεν πείθουν, ότι τα όργανα της Σταμπούλ και της Σόφιας παρητήθησαν των προθέσεων των, προς αντίδρασιν. Κι ενδέχεται, καθ' ην στιγμήν εδώ χαρμοσύνως θα ηκούνη η καμπάνες, εις τινα Θρακικά διαμερίσματα να κροτή το τηλεβόλον.

Θα είνε, βέβαια, στιγμιαίοι μόνον οι κρότοι των τηλεβόλων. Διότι διαρκείας στιγμών μόνον θα είνε πάσα αντίδρα-

Στραφώμεν προς αυτόν!

σις. Τα ληφθέντα μέτρα προνοίας, ο τρόπος της προελάσεως, η ικανότης των αρχηγών και η ανδρεία των πολεμιστών, πάντα ταύτα δημιουργούν την ακλόνητον πεποίθησιν, ότι εν ακαρεί θα συντριβή πάσα ύπουλος ενέργεια, και αυτοστιγμεί θα εκμηδενισθεί πάσα τυχόν θρασεία απόπειρα.

Ούτως όμως ή άλλως, ο Ελληνισμός έχει υπόψη του, ότι ενδέχεται να ευρεθή ο Εθνικός Στρατός εις την ανάγκην να προβή και εις πολεμικάς ενεργείας. Και το ενδεχόμενον τούτο κορυφώνει την συγκίνησιν, ότι σήμερα-αύριον η Σκλάβια Θράκη θ' αποκαθίσταται εν Ελευθερία Ελληνική. Η συ-

κίνησις αύτη, από ολίγων ημερών, απλούται καταφανής, επί τη προσεγγίσει τη προελάσεως του Στρατού μας, και συνέχει όλους μας δικαίως.

Ιερά η συγκίνησις αύτη, βέβηλοι δ' οι περιφρονούντες αυτήν. Και τοιούτοι φαίνονται οι εξημμένοι εκ των αντιπολιτευομένων. Αμέτοχοι αυτοί της συγκινήσεως ταύτης, εν έχουν προοφθαλμών: Το κόμμα, και υπέρ ενός μοχθού: πώς να συκοφαντήσουν περισσότερο την πολιτικήν, ης τους αγλαούς καρπούς θ' αρχίσωμεν αύριον να δρέπωμεν κι' εν Θράκην. Τι προς αυτούς, αν μία Ελληνίς Χώρα, μετά πεντακοσίων ετών δουλείαν, επανέρχε-

ται εις την Ελληνικήν οικογένειαν; Τι προς αυτούς, αν ο εθνικός στρατός ενδέχεται να πολεμά κατά προαιωνίων εχθρών σήμερα; Αυτοί περιφρονηταί οικτροί της λαϊκής συγκινήσεως, εκβάλλουν κραυγάς χάριν οικτρών σκοπών οικτροτέρων παθών.

Η τύφλωσις των ανθρώπων αυτών είναι πλήρης και η πώρωσις των τελεία. Ασεβούντες προς τας ιερωτέρας των στιγμών, ασεβούν και προς τον ελευθερωτήν στρατόν μας, ο οποίος έχει την δικαίαν αξίωσιν προς αυτόν να έχωμεν εστραμμένην την προσοχήν μας, κατά τας μεγάλας ταύτας στιγμάς.

Ω! Η συγκινούσα επιβλητικότητα της Ελλάδος...

Στις 15 Μαΐου 1920 η «Μακεδονία» κυκλοφόρησε με τίτλο «Συνεχίζεται η κατάληψις της Θράκης» ενώ στους υπότιτλους διαβάζουμε «Ελληνικά αεροπλάνα ίστανται υπεράνω και της Αδριανουπόλεως, Η δύναμις της Ελλάδος - Η επιβλητική είσοδος του στρατού μας εις την Γκιμουλτζίναν». Και ακολουθεί η ειδησεογραφία:

Η «Μακεδονία» δι' εκτάκτου εκδόσεως είχε την ευτυχίαν χτες ν' αναγγείλη, εν πάση δυνατή λεπτομερεία, τα της ενάρξεως της προελάσεως του στρατού μας, ως και την κατάληψιν της Γκιμουλτζίνης και του Δεδέαγατς. Ολίγον αργότερον, μετά την κυκλοφορίαν της «Μακεδονίας», εξεδόθη ανακοινωθέν του Σώματος Στρατού Εθνικής Αμύνης, όπερ επιβεβαιούνη απάσας τας πληροφορίας μας ετοιχοκολλήσαμεν εις τα διάφορα κέντρα. Αμέσως μετά την έκδοσιν του ανακοινωθέντος εσημαιοστολήθησαν τα δημόσια καταστήματα ως και πλείστα ιδιωτικά, οι κώδωνες δε των εκκλησιών κατά διαταγήν του Παναγιωτάτου Μητροπολίτου μας ήχουν επί ημίωρον χαρμοσύνως. Η ανακούφισις υπήρξε μεγάλη, τόσο εκ της ενάρξεως της προελάσεως, όσον και διότι ουδέν εμπόδιον παρεμβλήθη εις τον στρατόν μας, κατά την απόδοσιν της Ελληνικής Ελευθερίας εις σπουδαία κέντρα μέχρι της χτες Σκλάβας Θράκης.

[Γέλοια και δάκρυα των Ελλήνων]

Γκιμουλτζίνα, 14 (ιδ. τηλ.). Αληθώς μεγαλειώδης η είσοδος του εθνικού στρατού εις την πόλιν μας και αληθώς συγκινητική η γενομένη προς αυτόν υποδοχή. Η πόλις, ξυπνήτη με το γλυκοκράγαμα, έφερε τα γιορτερά της. Αι κυανόλευκοι, πυκνοαναρτημένοι, συνεπλέκοντο από το πρωινό γλυκό αγέρι, όλη δ' η πόλις εις τον μακρόθεν θεώμενον αυτήν εφαινετο κεκαλυμμένη από τα εθνικά χρώματα. Λίαν πρωί οι κώδωνες ήχουν χαρμοσύνως, κύματα δε κόσμου εξεχύνοντο προς την είσοδον της πόλεως, όπως υποδεχθούν τον ελευθερωτήν στρατόν. Από της 6.30' π.μ. όλοι αι κοινοτικά αρχαι, Ελληνικά, Τουρκικά, Εβραϊκά, Αρ-

Ο στρατηγός Κωνσταντίνος Μαζαράκης-Αινιάν στις 15 Μαΐου 1920 χαιρετά από τον εξώστη του μπτροπολιτικού μεγάρου του Δεδέαγατς (Αλεξανδρούπολη) τους κατοίκους της πόλης.

μενικά, μηδέ των Βουλγαρικών εξαιρουμένων, εξήλθον προς προϋπάντησιν του Ελληνικού στρατού.

Η προέλασις, η είσοδος, η κατάληψις! Ουδέποτε προέλασις στρατού υπήρξεν ωραιότερα. Ουδέποτε είσοδος στρατού εις μίαν πόλιν υπήρξε επιβλητικώτερα. Ουδέποτε κατάληψις πόλεως συνετελέσθη τόσο γοργά, τόσο κανονικά, τόσο προνοητικά, τέλος.

Πριν ή εμφανισθή το μεγαλοπρεπές ιππικόν, του οποίου την προσέγγισιν αντιλαμβάνονται οι ανυπομονούντες προσηλώνοντες τα ώτα επί του εδάφους, ιδού το πυροβολικόν - το ορειβατικόν. Αφθονον, υπεράφθονον, κατενεμήθη εις 4 τμήματα, καταλαβόν τα πλαίσιοινα Β.Α. υψώματα της Ροδόπης και τους άλλους γύρω γηλόφους. Πότε κατέλαβε τας θέσεις ταύτας ουδείς αντελείφη. Οι πάντες όμως αντιλαμβάνονται ότι απετέλει ωραίαν ενέργειαν, ήτις δεν παρήλθεν άνευ ισχυράς εντυπώσεως. Όσοι

απλοϊκοί είπιστευσαν εις τους προπαγανδιστάς, ότι δεν είχε κανόνια, εσχημάτιζον τώρα μίαν ιδέαν της μεγαλειώδους επιβλητικότητας, ήτις μετ' ολίγον επρόκειτο να εκτυλιχθή προ των εκπλήκτων ομαμάτων των αλλογενών. Ω! Την συγκινούσαν επιβλητικότητα της Ελλάδος...

Αλλ' ιδού το ποδοβολητόν των ίππων. Να οι ιππείς. Στιγμές υπερτάτης συγκινήσεως. Διάτοροι ζητωκραυγαί δονούν την ατμόσφαιραν. Χιλιάδες στομάτων αποθεώνουν την Ελλάδα και τον Στρατόν της. Οι ιππείς, ωραίοι κι επιβλητικοί, λαμβάνουν αναλόγους θέσεις, εν αναμονή του πεζικού.

Αεροπόροι τολμηροί τώρα περιίπτανται υπέρ την πόλιν, διαγράφοντες κύκλους, παίζοντες φιλοπαιγμόνως. Άλλοι εξεκίνησαν από την Ξάνθην, άλλοι δ' επιστρέφουν από ανικνεύσεις κατά μήκος της σιδηροδρομικής γραμμής. Οι τελευταίοι δεν παρέλειψαν να χαιρετήσουν

τον Ταγιάρ. Υπέρ την Αδριανούπολη έκαμαν τορμηράς πτήσεις, προειδοποιούντες αυτόν ότι η Ελλάς κι εκ των αιθέρων θα τον καταδιώξη, εάν αποτολήμησιν ν' αποπειραθή τι κατά των αποφάσεων της Διασκέψεως και της επικρατήσεως του Ελληνικού Δικαίου.

Το πεζικόν! Η μουσική ανακρούει θούρια, αι σάλπιγγες ηκούνη, επευφημεί διάτοροι. Τα δάκρυα της χαράς άφθονα τρέχουν. Υπό βροχή ανθέων και θύελλαν επευφημιών προχωρεί ο στρατός -ένας στρατός τέλειος. Ηγείται έφιππος ηρωικός αλλά και παραστατικός πτέραρχος Παμίκος Ζυμπραράκης, περιστοιχιζόμενος από τους εκλεκτούς αξιωματικούς του επιτελείου, εφίππους και ξιφίρεις. Η κανονικότης της παρελάσεως εκπλήσσει. Το παράστημα των ανδρών ενθουσιάζει. Η αμφιεσις και η εξάρτησις των προκαλεί τον θαυμασμόν. Γέλοια και δάκρυα των Ελλήνων, κατάπληξις και θαυμασμός των αλλογενών. Η Μεγάλη Ελ-

95 χρόνια από την απελευθέρωση της Θράκης

λάς εν όλη τη μεγαλειώδη επιβληκότητι της παρήλαυσε.

Και η παρέλασις εξακολουθεί. Μία ατελείωτος παρέλασις. Παρελαύνει όλη η μεραρχία Σερρών. Έπειτα η μεραρχία του Λεοναρδοπούλου. Άλλη τελεία μεραρχία. Νέα δάκρυα χαράς, νέα κατάπληξις, νέαι εκδηλώσεις θαυμασμού. Επί ώρας το μεγαλείον της Ελλάδος εκτυλίσσεται εν τη ελευθερωθείση πλέον πόλει μας, την οποίαν διασχίζουν τώρα εν μεγαλοπρεπεία το βαρύ πυροβολικόν, το πεδινόν πυροβολικόν.

Η Ελευθέρα Γκιμουλτζίνα δεν θα λησμονήση ποτέ την σημερινήν ημέραν. Από γεννεάς εις γεννεάν θα μεταδίδη τας συγκινητικάς ώρας, που διήλθεν, με την οριστικήν λύτρωσίν της και τη μεγαλειώδη παράστασις της Μεγάλης Πατρίδος. Ουδέποτε άλλοτε είδεν η Γκιμουλτζίνα στρατόν ωραιότερον. Ουδέποτε άλλοτε η επίδειξις δυνάμεως υπήρξεν επιβλικωτέρα. Οι τιμημένοι αρχηγοί των Στρατευμάτων, μ' επικεφαλής τον Διοικητήν του Σώματος Στρατηγόν Εμμ. Ζυμπρακάκην, ανεδείχθησαν σήμερον, διά μίαν ακόμη φοράν, άξια τέκνα της Πατρίδος.

[Οι Τούρκοι είνε ζωηρότατοι εις εκδηλώσεις]

Γκιμουλτζίνα 14 (ιδ. τηλ.). Συγκινητικάς στιγμάς διήλθον οι Στρατηγοί μας εις το μέγαρον της κυβερνητικής αντιπροσωπείας, όπου ανεπαύθησαν επ' ολίγον. Πλήθη κόσμου τους επευφήμησαν ενθουσιωδώς. Αντιπροσωπείαι όλων των κοινοτήτων υπέβαλαν τα σέβη και τα συχαρητήριά των. Οι Τούρκοι είνε ζωηρότατοι εις εκδηλώσεις. Οι Βούλγαροι, μετά την αναχώρησιν των ταραξιών, έχουν τας καλύτερας διαθέσεις. Αι κοινοτικά των αρχαί παρέσχον τας μάλλον κατηγορηματικάς διαβεβαιώσεις περί της απολύτου νομοταγείας των.

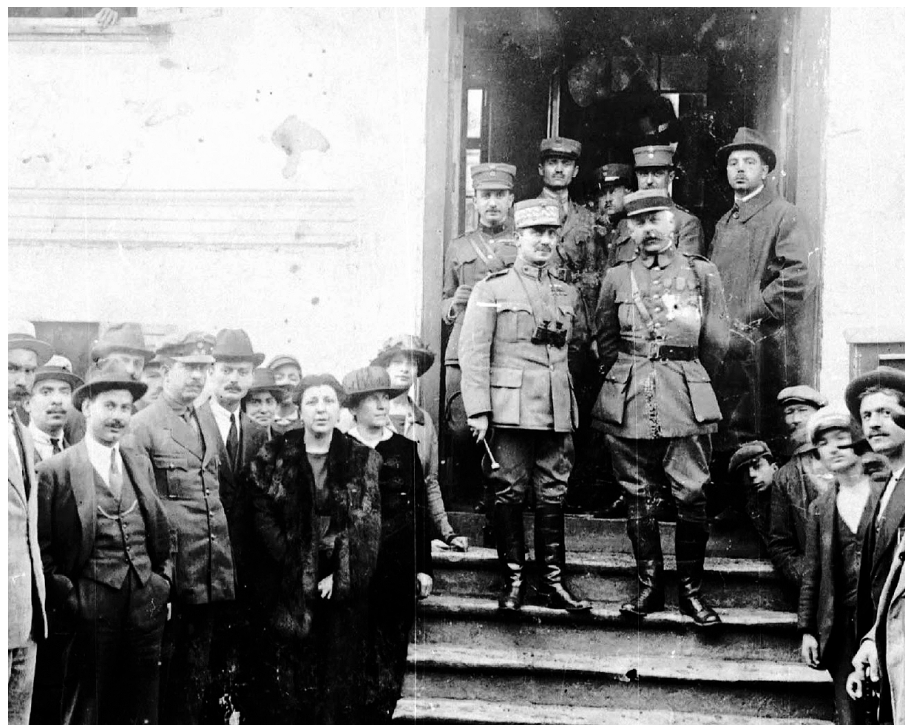
[Συνέχιση της προέλασης]

Γκιμουλτζίνα 14 (ιδ. τηλ.). Ολίγον ανεπαύθησαν τα στρατεύματά μας. Σιδηροδρομικοί συρμοί, υπ' ατμόν, παρέλαβον μεγάλα τμήματα της Μερ. Σερρών με αντικειμενικόν σκοπόν το Διδυμότειχον. Αι αμαξοστοιχίαι, σημαιοστολισμέναι και δαφνοστολισμέναι, εξεκίνησαν περί την μεσημβρίαν, υπό τας επευφημίας του κόσμου και τα πατριωτικά τραγούδια των φαντάρων μας. Άλλαι αμαξοστοιχίαι παρέλαβον την Μεραρχίαν Λεοναρδοπούλου, με κατεύθυνσιν το Κούλελι-Μπουργάζ-Καραγάτς.

Τμήματα της Μεραρχίας Σερρών πεζή έλαβον διαφόρους κατευθύνσεις διά την προκάλυψιν.

[Κατάληψη Φέρετζικ]

Δεδέαγατς 14 (ιδ. τηλ.). Γελά η πόλις σήμερον, ελευθέρα πλέον. Αι εκδηλώσεις υπέρ του στρατού μας, από την χαραυγήν, είνε διαρκείς. Ο Στρατηγός Μαζαράκης γίνεται αντικείμενον επευφημιών, όπου κι αν εμφανισθή. Τμήμα των αποβατικών δυνάμεων ανεχώρησε την πρωίαν, πεζή, διά Φέρετζικ. Τηλεφωνήματα αλληπάλληλα αναγγέλλουν την απρόσκοπτον εγκατάστασιν των στρατευμάτων κατά μήκος της γραμμής Μπάντομα-Φέ-

Γάλλος στρατηγός παραδίδει το Δεδέαγατς (Αλεξανδρούπολη) στο διοικητή της μεραρχίας Ξάνθης, στρατηγό Κωνσταντίνο Μαζαράκη-Αινιάν.

ρετζικ. Το Φέρετζικ κατελήφθη την 6ην εσπερινήν.

[Το Διδυμότειχον αναμένει εναγωνίως...]

Διδυμότειχον 14 (ιδ. τηλ.). Η πόλις, εν εξάλλω ενθουσιασμά και σημαιοστολισμένη, αναμένει εναγωνίως την άφιξιν των ελληνικών στρατευμάτων. Μεγάλη υποδοχή ετοιμάζεται εις τον απελευθερωτικόν στρατόν. Της υποδοχής θα μετάσχουν και οι Τούρκοι, οίτινες έχουν συναδελφωθή μετά των Ελλήνων. Οι εναπομεινάντες Βούλγαροι διακηρύττουν την άκραν νομιμοφροσύνην των. Η πόλις πλέει εις το κυανόλευκον. Μέγα γεύμα θα παρατεθή απόψε εις τους αξιωματικούς των στρατευμάτων, τα οποία αναμένομεν περί την 7ην εσπερινήν.

[Οι Γάλλοι εξέφρασαν τον θαυμασμόν των]

Γκιμουλτζίνα 14 (ιδ. τηλ.). Τα στρατεύματα τα οποία εξεκίνησαν διά την προκάλυψιν γίνονται πανταχού ενθουσιωδώς δεκτά. Εξαιρείται η εγκραδίστης της υποδοχής των Τούρκων. Οι Γάλλοι εξέφρασαν τον θαυμασμόν των διά την τελείαν προέλασιν του στρατού μας. Οι ξένοι ανταποκριταί, οίτινες, φαίνεται, ανέμενον εκθρικής εκδηλώσεις, αντίστασιν και... μάχας, γελούν εις βάρος των φωνασικών της Σταμπούλ και της Σόφιας, ως και των Ευρωπαϊκών εκείνων κύκλων, οίτινες εκ μισελληνισμού διέδιδον τερατώδεις ειδήσεις εν σχέσει με τας διαθέσεις των αλλογενών στοιχείων προς την Ελλάδα και την απόφασιν των ν' αντεπεξέλθουν κατά του Ελληνικού στρατού. Η κατάληψις του Διδυμοτείχου δεν ανηγέθη εισέτι. Επίσης ελλείπει πληροφορία ως προς την κατάληψιν του Κούλελι Μπουργάζ. Σημειώθη ότι το σημείον τούτο κρίνεται ως δοκιμαστικόν των προθέσεων των Ταγιαρικών λόγω της σπουδαιότητός του. Καθ' όλη την καταλαμβανομένην χώραν επικρατεί απόλυτος ησυχία. Τα

τραίνα κυκλοφορούν ελευθέρως. Ουδέν ουδαμού μέχρι στιγμής εδημιουργήθη επεισόδιον.

Η πρώτη συμπλοκή με τους Βουλγάρους - Τα στρατεύματά μας επεκτείνονται και εν Μικρασία - Τι δηλοί ο αρχιστράτηγος - Αι θρηνοδία των Βουλγάρων

Περί το μεσονύκτιον εξεδόθη το εξής ανακοινωθέν: Ισχυρά δύναμις κατέλαβε την 6 π.μ. το Δεδέαγατς άνευ ουδενός επεισοδίου. Ωσαύτως την 9 ώραν κατελήφθη η Γκιμουλτζίνα υπό ισχυροτάτων δυνάμεων. Εις αμφοτέρας τας πόλεις ταύτας εκαιρετίσθη ενθουσιωδώς η είσοδος του ημετέρου στρατού παρά των κατοίκων. Ισχυραί δυνάμεις προκαλύψεως κατευθύνθησαν προς τα βουλγαρικά σύνορα. Η κατευθυνθείσα προς το Κίρτζαλι συννητήθη με ομάδα βουλγάρων κομιτατζήδων και ενόπλων στρατιωτών. Αμέσως κατεδίωξεν αυτούς και ετραυματίσεν ένα, συνέλαβε δε έναν στρατιώτην ένοπλον. Εκ των ημετέρων ετραυματίσθη ελαφρώς εις ανθυπολοχαγός.

Ε. Χ. Ζυμπρακάκης, αντιστράτηγος

[Ο ελληνικός λαός θ' αγάλλεται]

Αθήναι 14 - (τηλεφ.). Ο αρχιστράτηγος κ. Παρασκευόπουλος, παρ' ου εζητήθησαν πληροφορία σχετικώς με την προέλασιν του ελληνικού στρατού εις Θράκην, ανεκοίνωσε τα εξής: «Ανηγέθη και εις εμέ η χαρμόσυνος είδησις της κατάληψεως του Δεδέ Αγάτς. Ο στρατός μας απρόσκοπτος προελαύνει προς κατάληψιν των ορισθέντων μερών, παρεχομένης πάσης ευκολίας υπό των Γάλλων στρατιωτικών. Μετά την υπογραφήν της συνθήκης η προέλασις θα συνεχισθή εις την Ανατολικήν Θράκην και είμαι βέβαιος ότι καμμία αντίδρασις δεν θα προκύψη τώσον διά την Θράκην όσον και διά την Μικρασίαν, όπου ο στρατός επεκτείνων την κατοχήν του καταλαμ-

βάνει όλα τα επεδικασθέντα μέρη. Ουδείς δύναται ν' αντισταθή και ο στρατός μας είνε εκείνος ο οποίος επιβάλλει τας ληφθείσας αποφάσεις. Οι αλλοεθνείς εντόπιοι πληθυσμοί άλλως τε επεισθησαν ότι η ελληνική διοίκησις είνε εκείνη η οποία θα τους εξασφαλίση όλα τα δικαιώματά των. Επί τη αναγγελία της εθνικής ταύτης επιτυχίας, ο ελληνικός λαός θ' αγάλλεται».

[Οι θρήνοι των βουλγαρικών εφημερίδων]

Σόφια 13 - (ιδ. υπηρεσία). Η εφημερίς «Ναπρέτ», σχολιάζουσα την κατάληψιν της Θράκης υπό του ελληνικού στρατού, επάγεται τα εξής: «Ο πόνος γίνεται ενίοτε αισθητός αργά μεν, αλλά καθίσταται τρομερός και ανυπόφορος. Τον πόνον της απώλειας της Θράκης θα αισθανθώμεν εντός ολίγου, όταν εξυπνήσωμεν, διότι κοιμώμεθα και είμεθα αδιάφοροι. Αργότερον θα καταλάβωμεν ότι ο προϋπολογισμός στερείται του ετέρου των ποδών του, τον οποίον απετέλουν το εισόδημα των καπνοπαραγωγικών περιφερειών της Ξάνθης και τα υπεράφθονα προϊόντα της Γκιουμουλτζίνης, δηλαδή εν εισόδημα 200 εκατομμυρίων, καθώς και η μέταξα της Μαρτίσας και τα μεταλλεία της Γκιουμουλτζίνης. Όταν αναλογισθή τις όλα αυτά φρίττει και του έρχεται ν' αυτοκτονήσθ. Ας όψωνται οι αίτιοι της συμφοράς ταύτης του Κράτους. Τι δε να είπωμεν διά τον πληθυσμόν της Ροδόπης, όπου το παν είνε οθωμανικόν και οι κάτοικοι θα τρομοκρατούνται πάντοτε, διότι δεν δυνάμεθα να τους παρέχομεν εργασίαν και θα αναγκάζονται να κατέρχωνται εις τας παρά την θάλασσαν πεδιάδας, ίνα εργάζωνται διά να ζήσουν. Και τότε πώς θα τους συγκρατήσωμεν, όταν μάλιστα το Ελληνικόν καθεστώς θα τοις εξασφαλίση την θρησκευτικήν ελευθερίαν και την σχολικάν ανάπτυξιν; Ο πόνος της Θράκης θα γίνη αισθητός άμα τη κατάληψι της υπό του Ελληνικού στρατού.

Η δε «Μπρομπούντα» δημοσιεύει επιστολήν εξ Αδριανουπόλεως, εν τη οποία λέγεται ότι όλαι αι πόλεις της Θράκης εγέμισαν από Έλληνας ελθόντας εξ Ελλάδος. Οι διδάσκαλοι και υπάλληλοι πλεονάζουν παντού. Ο δε Ελληνικός χρυσός πλέει άφθονος. Το χρήμα και η δράσις είνε επί του παρόντος τα δύο μέσα άτινα χρησιμοποιούν οι Έλληνες διά την αποκατάστασιν των παλιννοστούντων προσφύγων, εις τους οποίους παρέχουν ιματισμόν, υπόδησιν, άλευρα, τροφάς και χρήμα. Αλλ' επί τέλους καταλήγει η ανωτέρω εφημερίς, πού τα βρίσκουν τόσα χρήματα οι άλλοτε απένταροι Έλληνες;».

Η «Ζόρα» γράφει: Οι Σύμμαχοι παίζουν τον ρόλον αυστηρού τιμωρητού. Ο Βενιζέλος όμως υπερέβη πάντας, διότι ζητεί, όπως μηδείς Βούλγαρος ή βουλγαρόφωνος μείνη εις την νεοελληνικήν επικράτειαν. Καραβάνια προσφύγων μας έρχονται από την Θράκην. Θα υπομείνωμεν το παν, διότι δεν είνε δυνατόν να μη γεννηθή και εντός της Βουλγαρίας και διά τον βουλγαρικών λαόν εις Μερίας.

